

*Нудні уроки придатні лише на те, щоб вселити ненависть і до тих,
хто їх викладає, і до того, що при цьому викладається.*

Ж.Ж. Руссо

При вивченні наук приклади корисніші від правил.

Ісаак Ньютон

Дидактичний матеріал – це особливий тип навчального посібника, переважно це карти, таблиці, набори карток, малюнки, реактиви, тобто все, що роздається учням для роботи в класі і вдома або демонструється викладачем на уроці.

Дидактичний матеріал використовується будь-яким викладачем або майстром виробничого навчання при викладанні свого предмету.

Зараз вчителями використовуються наступні дидактичні засоби навчання:

- ☐ об'єкти навколишнього середовища, взяті в натуральному вигляді або препаровані для навчальних завдань (живі і засушені рослини, тварини, мінерали, тощо);
- ☐ діючі моделі (механізмів, споруд та ін.);
- ☐ макети і муляжі (природних об'єктів, технічних установок і споруд, та ін.);
- ☐ графічні засоби (картини, малюнки, географічні карти, схеми);
- ☐ технічні засоби навчання (комп'ютери, навчальні кінофільми, радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи та ін.);
- ☐ підручники і навчальні посібники, готові дидактичні набори, тощо.

Багато з перелічених дидактичних засобів навчання ви виготовляєте самі, на гурткових заняттях разом з учнями або дістаєте з діючого виробництва: різноманітні запчастини, прилади та механізми.

Сьогодні ми розглянемо способи виготовлення дидактичного матеріалу засобами ІКТ.

До дидактичних матеріалів, які можна розробити і створити власноруч з допомогою ІКТ, слід віднести:

- ☐ дидактичні тексти (пам'ятки) для роботи учнів з різними джерелами інформації (підручником, картами, довідниками, словниками, електронними ресурсами тощо);
- ☐ узагальнені плани деяких видів пізнавальної діяльності: вивчення наукових фактів, підготовки і проведення експерименту, проведення дослідження, вимірювання, аналізу графіка функціональної залежності, аналізу таблиць тощо;
- ☐ пам'ятки (інструкції) щодо формування логічних операцій мислення: порівняння, узагальнення, класифікації, аналізу, синтезу;
- ☐ завдання різного рівня складності: репродуктивного, перетворюючого, творчого;
- ☐ інструктивні картки, що відображають логічну схему вивчення нового матеріалу і необхідні способи навчальної діяльності;
- ☐ картки-консультації, матеріали з пояснюючими малюнками, планом виконання завдань, з вказівкою типу завдань та ін.;
- ☐ інструкції до лабораторних робіт і дослідів;
- ☐ довідкові матеріали;
- ☐ тести з можливістю контролю й самоконтролю тощо.

Різноманітні навчальні засоби та багато дидактичних матеріалів можна розробляти засобами програм пакету Microsoft Office, графічних редакторів та інших ІКТ.

Microsoft Office Word допомагає створювати професійно оформлені документи.

Приклади дидактичних матеріалів, які можуть бути створені засобами програми Microsoft Word:

- ☐ інструкції для виконання завдань;
- ☐ картки з вправами для розв'язання завдань;
- ☐ картки з описом понять та явищ;
- ☐ списки контрольних питань і тести, засоби самооцінки;
- ☐ довідкові матеріали;
- ☐ таблиці, схеми, графіки й діаграми даних;
- ☐ доміно, кросворди, ребуси, чайнворди тощо.

Ця програма надає чи не найширші можливості для створення навчально-дидактичних текстових матеріалів для проведення уроків без залучення на заняттях комп'ютерів.

Microsoft Excel являє собою інструмент, призначений для опрацювання, аналізу і відображення даних за допомогою електронних таблиць.

Цю програму добре використовувати для унаочнення табличних даних у вигляді графіків та діаграм, які показують динаміку змін при зміні даних у таблиці.

Microsoft Power Point призначений для створення і показу презентацій – єдиної сукупності і послідовності зображень, які можуть включати в себе текст, електронні таблиці, мультимедійні об'єкти (малюнки, відео, звук).

Презентація може використовуватися вчителем для:

- ☐ пояснення нового матеріалу (інформація, яку розповідає вчитель, паралельно виводиться на екран);
- ☐ демонстрацій фото та їх пояснення (демонстрація фото матеріалів та короткого пояснення до них забезпечує великий інтерес учнів та підвищує рівень знань);

- ☐ хронологічного впорядкування інформації (презентація дозволяє виводити на екран інформацію частинами, що забезпечує зручність при виведенні етапів розвитку подій чи явищ);
- ☐ виведення на екран алгоритмів або послідовності виконання певних дій;
- ☐ актуалізації та контролю знань (вчитель спочатку задає запитання, а потім, після відповіді учнів, виводить правильну відповідь на екран);
- ☐ демонстрацій відео та аудіо матеріалів, тощо.

Power Point - найцікавіша програма для учнів, які активно створюють презентації на різноманітні теми, як для уроків так і для позаурочної діяльності.

Microsoft Office Publisher – це настільна видавнича система. Ця програма відрізняється від Microsoft Office Word тим, що акцент у ній робиться на проектування розмітки сторінки, а не на оформлення та перевірку тексту. Вона розрахована на випуск різноманітних публікацій.

Дуже зручна для виготовлення різноманітних матеріалів у поза навчальній діяльності з предмету, особливо у різноманітних проектах.

За допомогою цієї програми можна створити:

- ☐ газети;
- ☐ брошури;
- ☐ візитні картки,
- ☐ листівки,
- ☐ оголошення, тощо.

Значно можуть полегшити роботу вчителя і, що досить суттєво, виявити реальний рівень знань учнів тестові програми.

Наполовину полегшити проходження тестування для вчителя допоможе програма для створення електронних тестів TEST-W, яка є досить легкою у користуванні.

TEST-W - система програм для створення і проведення комп'ютерного тестування, збору і аналізу результатів, виставляння оцінки за вказаною в тесті шкалою.

Після закінчення тесту програма сама підраховує бали, які реєструються у журнал тестувань.

Створення кросвордів значно полегшує процес перевірки як домашнього завдання, так і закріплення матеріалу, викладеного на уроці. Створення кросвордів є досить складною та кропіткою роботою. Полегшити цей процес допоможе прикладна програма Homacosoft Crossword Creator. При користуванні цією програмою в користувача взагалі не виникне ніяких проблем. Достатньо ввести слова, які ви бажаєте помістити в кросворд і вибрати форму кросворду, яка вам подобається. В результаті ви отримуєте порожню і заповнену форми кросвордів. Після цього достатньо скопіювати цю форму в текстовий редактор та записати питання до кросворду.

Усі ці програми можуть використовуватись для створення дидактичного матеріалу при викладанні будь-якого предмету. Опанування ними не викличе труднощів в жодного викладача, який прагне до самовдосконалення та самоосвіти.

Жмеринське вище професійне училище

Доповідь

на тему:

«Створення дидактичного матеріалу засобами ІКТ»

*Підготувала: викладач інформатики та
інформаційних технологій*

Червоняк Г.В.